

Republika Hrvatska
Općinski sud u Osijeku
Europska avenija 7
Osijek

Poslovni broj: P-893/2023-39

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Osijeku po sutkinji Ljiljani Jakša, u pravnoj stvari tužitelja Vlade Skeledžije, OIB: 73467582480, iz Osijeka, Beliščanska 46, zastupanog po punomoćniku Vedranu Pajiću, odvjetniku u Osijeku, protiv tužene Privredne banke Zagreb d.d., OIB: 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50, zastupane po Petri Vataavuk, odvjetnici u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon glavne i javne rasprave zaključene 2. rujna 2026. u prisutnosti punomoćnika tužitelja, po objavi 11. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuju se ništetnim odredbe:

- iz Ugovora o kreditu broj 9011084341, u dijelu odredbe koji glasi:

„...kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci Banke o kreditiranju građana...”

- iz Ugovora o kreditu broj 9011084341, u dijelu odredbe koji glasi:

”...po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja...”.

II. Nalaže se tuženoj Privrednoj banki Zagreb d.d., OIB: 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50, isplatiti tužitelju Vladi Skeledžiji, OIB: 73467582480, iz Osijeka, Beliščanska 46, na ime preplaćenog iznosa tečajne razlike zbog promjene tečaja iznos od 2.586,04 € (slovima: dvije tisuće petsto osamdeset šest eura četiri centa) zajedno sa zateznim kamatama tekućim od dospijeca svakog pojedinog iznosa pa do 31. srpnja 2015. u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećane za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. pa do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. pa do 29. prosinca 2023. po stopi zatezne kamate koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka

primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena, i to:

- iznos od 2,17 € sa zateznim kamatama od 12.11.2008. do isplate;
 - iznos od 13,26 € sa zateznim kamatama od 15.1.2009. do isplate;
 - iznos od 12,41 € sa zateznim kamatama od 12.2.2009. do isplate;
 - iznos od 19,16 € sa zateznim kamatama od 12.3.2009. do isplate;
 - iznos od 12,10 € sa zateznim kamatama od 10.4.2009. do isplate;
 - iznos od 10,73 € sa zateznim kamatama od 12.5.2009. do isplate;
 - iznos od 8,37 € sa zateznim kamatama od 10.6.2009. do isplate;
 - iznos od 9,18 € sa zateznim kamatama od 10.7.2009. do isplate;
 - iznos od 5,92 € sa zateznim kamatama od 13.8.2009. do isplate;
 - iznos od 9,40 € sa zateznim kamatama od 12.9.2009. do isplate;
 - iznos od 6,21 € sa zateznim kamatama od 14.10.2009. do isplate;
 - iznos od 8,02 € sa zateznim kamatama od 12.11.2009. do isplate;
 - iznos od 7,62 € sa zateznim kamatama od 12.12.2009. do isplate;
 - iznos od 14,17 € sa zateznim kamatama od 14.1.2010. do isplate;
 - iznos od 17,03 € sa zateznim kamatama od 11.2.2010. do isplate;
 - iznos od 15,81 € sa zateznim kamatama od 11.3.2010. do isplate;
 - iznos od 21,27 € sa zateznim kamatama od 10.4.2010. do isplate;
 - iznos od 22,09 € sa zateznim kamatama od 12.5.2010. do isplate;
 - iznos od 30,00 € sa zateznim kamatama od 11.6.2010. do isplate;
 - iznos od 35,92 € sa zateznim kamatama od 9.7.2010. do isplate;
 - iznos od 28,58 € sa zateznim kamatama od 10.8.2010. do isplate;
 - iznos od 47,33 € sa zateznim kamatama od 10.9.2010. do isplate;
 - iznos od 38,19 € sa zateznim kamatama od 12.10.2010. do isplate;
 - iznos od 38,75 € sa zateznim kamatama od 10.11.2010. do isplate;
 - iznos od 46,14 € sa zateznim kamatama od 11.12.2010. do isplate;
 - iznos od 56,75 € sa zateznim kamatama od 12.1.2011. do isplate;
 - iznos od 52,42 € sa zateznim kamatama od 10.2.2011. do isplate;
 - iznos od 53,00 € sa zateznim kamatama od 10.3.2011. do isplate;
 - iznos od 48,49 € sa zateznim kamatama od 12.4.2011. do isplate;
 - iznos od 58,96 € sa zateznim kamatama od 11.5.2011. do isplate;
 - iznos od 67,79 € sa zateznim kamatama od 9.6.2011. do isplate;
 - iznos od 69,85 € sa zateznim kamatama od 9.7.2011. do isplate;
 - iznos od 1.698,92 € sa zateznim kamatama od 19.7.2011. do isplate;
- sve u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženoj Privrednoj banki Zagreb d.d., OIB: 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50, naknaditi tužitelju Vladi Skeledžiji, OIB: 73467582480, iz Osijeka, Belišćanska 46, prouzročeni trošak u iznosu 2.140,45 eura sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 11. rujna 2026. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena, sve u roku 15 dana.

IV. Odbija se kao neosnovan zahtjev tužitelja za naknadu troška parničnog postupka iznad dosuđenog u točki III. izreke.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi od 13. lipnja 2023. navodi da je u svojstvu korisnika kredita s tuženom sklopio Ugovor o kreditu broj 9011084341., kojim se tužena, kao kreditor obvezala staviti tužitelju na raspolaganje iznos u kunama, obračunatoj prema srednjem tečaju za CHF tečajne liste kreditora važećem na dan isplate, dok se tužitelj navedeni iznos obvezao vratiti, s pripadajućim kamatama, u vrijeme i na način utvrđen ugovorom. Anuitet u CHF valuti i redovna kamatna stopa se tijekom otplate kredita u više navrata mijenjali na štetu tužitelja. Tužitelj drži da je takav način promjene kamatne stope ništetan, obzirom se ista mijenjala bez tužitelju jasnih parametara, odnosno bez posebnog pregovaranja o istome. Prilikom sklapanja ugovora tužitelju nisu bili prezentirani mogući rizici nekontroliranog rasta tečaja švicarskog franka, kao i uvećanja mjesečnog anuiteta uslijed rasta tečaja. Pravomoćnom presudom Visokog trgovačkog suda RH, posl.br: PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. u točki I. potvrđena je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. u dijelu točke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. izreke kojom se utvrđuje da je, između ostalih, i tuženik, u razdoblju kao u izreci citirane presude, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju - ugovorima o kreditima na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa su time tuženici postupali suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača, kao i Zakona o obveznim odnosima. Također, odlukom VTS RH, br: PŽ-7129/13-4, od 13. lipnja 2014. utvrđeno je da je, između ostalih i tuženik, u razdoblju kao u izreci citirane presude, a koje povrede traju i nadalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita tako što u potrošačkim ugovorima o kreditima koristi nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a koja je ništetna. Navodi tužitelj, kao i dio presude Visokog Trgovačkog suda, koji se odnosi na ništetnost promjenjive kamatne stope, potvrđeni su i od strane Vrhovnog suda Republike Hrvatske, odlukom od 9. travnja 2015., pod brojem RevT-249/14. Zbog ugovaranja ništetnih odredbi u predmetnom Ugovoru o kreditu, a koje se odnose na način promjene kamatne stope, kao i na ugovaranje valutne klauzule prema kojoj se glavnica veže uz valutu CHF, tužitelj je tuženoj, više isplatio neutvrđeni iznos. Obzirom je pravomoćnim presudama VTS RH utvrđena ništetnost ugovornih odredbi o načinu promjene kamatne stope u skladu sa jednostranom odlukom banke za sve ugovore o potrošačkom kreditu, kao i ništetnost ugovorene odredbe na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, to je tužena sukladno članku 323. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 35/05., 41/08. i 125/11.), dužna vratiti sve što je primila na temelju takvih odredbi Ugovora. Kako prema odredbi članka 138.a Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", br. 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09., 133/09., 78/12. i 56/13. -sada članka 118. Zakona o zaštiti potrošača – "Narodne novine" br. 41/14. i 110/15.), odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 131. stavka 1. tog Zakona, obvezuje ostale sudove u postupku individualne pravne zaštite, tako se navedene presude u ovom slučaju

odnose i na ugovorni odnos između tužitelja i tužene. Člankom 502c. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14.), propisano je da se fizičke i pravne osobe mogu pozvati na pravno utvrđenje presude iz kolektivnog spora, te će u tom slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. Slijedom navedenog tužitelj predlaže sudu da nakon provedenog postupka donese presudu:

"I. Utvrđuju se ništetnim odredbe:

- iz Ugovora o kreditu broj 9011084341, u dijelu odredbe koji glasi:

„...kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci Banke o kreditiranju građana...”

- iz Ugovora o kreditu, u dijelu odredbe koji glasi:

”...po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja...”.

II. Nalaže se tuženoj da tužitelju na ime preplaćenih iznosa kamata i zbog ništetne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli isplatiti iznos s pripadajućim zateznom kamatom od 15. ožujka 2006. pa dio isplate, sve u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženoj da tužitelju naknaditi trošak parničnog postupka sa pripadajućim zateznom kamatom, sve u roku od 15 dana."

1.1. Na ročištu 5. studenoga 2024. tužitelj je iznio da u odnosu na kondemnatorni dio zahtjeva iz točke II. izreke potražuje iznos od 1.500,00 EUR zajedno s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom počevši od 15. ožujka 2006. pa do isplate, time da pridržava pravo da uredi taj dio zahtjeva nakon provođenja financijsko knjigovodstvenog vještačenja. Ujedno pojašnjava da navedeni iznos potražuje isključivo s osnova pretplate po osnovi ništetnosti odredbe o valutnoj klauzuli vezanoj za CHF, ne potražuje pretplate po osnovi promjenjive kamatne stope.

1.2. Nakon provedenog financijsko-knjigovodstvenog vještačenja tužitelj je u podnesku od 18. svibnja 2026. uredio tužbeni zahtjev u točki II. na način da iste glasi kao što to proizlazi iz izreke presude.

2. Tužena u odgovoru na tužbu osporava osnovu i visinu tužbenog zahtjeva. Tužena ističe prigovor zastare, naime odredbom članka 225. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., dalje: ZOO) propisano je da tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare. Primjenom relevantnih odredaba zakona te ustaljene sudske prakse i stajališta VSRH, potraživanje tužitelja iz predmetne tužbe je zastarjelo, budući zastarni rok od pet godina počinje teći od dana sklapanja ugovora o kreditu. Tužena ističe da se kod predmetnog ugovora o kreditu radilo o iznosima koji su plaćani od strane tužitelja u anuitetima, pa tražbine povremenih davanja, odnosno tražbine anuiteta zastarijevaju za tri godine od dospelosti svakoga pojedinoga davanja. Zakon ne predviđa da do prekida zastare može doći podnošenjem tužbe od strane treće osobe koja nije vjerovnik, a što je u ovom predmetu tužitelj, dok je dužnik tužena. Spor za zaštitu kolektivnih interesa potrošača nije pojedinačni spor između stranaka (korisnika kredita i banke) kojim se zahtijeva ispunjenje točno određene tražbine vjerovnika iz točno određenog pravnog odnosa te podnošenje kolektivne tužbe ne može biti radnja vjerovnika kojom se prekida zastara jer vjerovnik, ovdje tužitelj, nije bio podnositelj kolektivne tužbe niti je na bilo koji drugi način sudjelovao u postupku povodom iste, a kolektivni spor nije vrsta postupka u kojem se odlučuje o individualnoj tražbini tužitelja prema tuženoj. Nema posebnih zakonskih odredaba

koje izričito uređuju pitanje prekida zastare zbog podnošenja tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača. Isto je naveo i VSRH u svojoj odluci Rev-2245/17.

Tužena ističe da tužitelj neosnovano smatra da povreda interesa pojedinog potrošača direktno proizlazi iz utvrđene povrede kolektivnih interesa u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača. Naime, cilj postojanja i ostvarivanja kolektivne zaštite je preventivne prirode, a ne ostvarivanje individualnih parnica u kojima se zahtjeva isplata. Ugovorne odredbe u konkretnom slučaju nisu istovjetne sa sadržajem onih o kojima se sudilo u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača. Isto proizlazi i iz stava VTSRH-a izraženog u presudi poslovni broj PŽ-6632/17 (Presuda PŽ-6632/17). Presuda u kolektivnom sporu nema pravni učinak erga omnes da bi se mogla primjenjivati na svaki pojedinačni spor pokrenut tužbom individualnog tužitelja. Sukladno tome, u kolektivnom sporu utvrđivana je apstraktna pravna zaštita čiji se učinci ne mogu neposredno primijeniti na svaki pojedini ugovorni odnos, već je potrebno utvrditi pripada li uopće tužitelj kategoriji „prosječnog potrošača“ o kakvom se potrošaču, kao apstraktnoj osobi raspravljalo u kolektivnom sporu. Zahtjev koji ističe podnositelj kolektivne tužbe na koju se poziva tužitelj nije identičan, niti to može biti, zahtjevu ovdje tužitelja temeljem konkretnog ugovora. Budući nema objektivnog identiteta ugovorne odredbe o kojoj je suđeno u postupku zaštite kolektivnog interesa potrošača i ugovorne odredbe u Ugovoru o kreditu, tako se tužitelj ne može pozivati na tu presudu, slijedom čega su presuda PŽ-6632/17 i presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: P-1401/12 (Presuda P-1401/12) irelevantne za postupanje u ovom predmetu. Tužena ističe da je kredit zatvoren 30. kolovoza 2011. Dakle, ugovor o kreditu u potpunosti je konzumiran i isplaćen čime je predmetni ugovorni odnos prestao. Odredbom članka 131. Zakona o zaštiti potrošača (ZZP) iz 2009., određeno je da se tužba za zaštitu kolektivnih interesa podnosi samo ako i dok postoji postupanje koje je protivno točno specificiranim odredbama ZZP-a. Sukladno tome, odluke sudova donesene povodom kolektivne tužbe tužitelja Potrošač odnose se na ugovorne odnose koji su na snazi. Nastavno na navedeno, a obzirom je ugovorni odnos prestao još 2011., ne postoji povreda koju je potrebno otkloniti, predmetna tužba i pozivanje na utvrđenja iz navedenog kolektivnog spora su u potpunosti neosnovana.

Tužena ističe da tužitelj nema pravni interes tražiti da se odredba članka 4. Ugovora o kreditu utvrdi ništetnom. Naime, primarno bi tužitelj imao pravni interes tražiti utvrđenje predmetne odredbe ništetnom, ako bi imao pravo na isplatu. Međutim, tužitelj pravo na isplatu više nema, odnosno pravni interes tužitelja za utvrđenjem odredbe ništetnom ne postoji jer je za kondemnatorni zahtjev nastupila zastara, a sukladno recentnom stavu VSRH od 1. ožujka 2022. Tužena ističe da je ugovoreno da se promjenjiva kamatna stopa mijenja sukladno Općim uvjetima poslovanja, pa se moraju uzeti u obzir svi elementi koji su utjecali i utječu na cijenu kredita te na način promjene kamatne stope. Takvi elementi su javno dostupni i nisu proizvoljni kriteriji bilo koje od banaka, pa tako niti tužene, već ovise o uvjetima tržišta, troškovima izvora sredstava na domaćem i međunarodnom tržištu novca, ovise o regulatornim troškovima Hrvatske narodne banke, zatim o kreditnom riziku zemlje (CDS) te marži koja uključuje operativne troškove banke i kreditni rizik klijenta. Nesporno je da su na visinu kamate utjecali realni parametri poput CDS-a, LIBOR-a i regulatorni trošak. Dakle, radi se o cijeni kredita koja samim time određuje i visinu kamatne stope. Odredbom članka 11.a Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" br. 75/09., 112/12., 143/13., 147/13., 9/15., 78/15., 102/15., 52/16., dalje: ZPK), točnije izmjenom ZPK-a 2014. određeno da je kamatna stopa spoj parametra i fiksnog dijela. Sukladno navedenom, tužena do stupanja izmjene ZPK-a nije niti

imala zakonske obveze u pogledu izmjena i usklađivanja odredaba o promjenjivoj kamatnoj stopi u ugovorima o kreditu u smislu obveze definiranja parametara promjenjivosti. Odredbom članka 59. ZZP-a iz 2003. određeno je da ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito: odredbu o iznosu zajma; odredbu o godišnjoj kamatnoj stopi i pretpostavkama pod kojima se godišnja kamatna stopa može promijeniti; odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti; odredbu o realnim godišnjim kamatama na zajam (efektivnoj kamatnoj stopi); odredbu o pretpostavkama pod kojima realna godišnja kamata na zajam može biti promijenjena; odredbu o iznosu, broju i razdoblju ili datumu otplate pojedinih obroka zajma; odredbu o ukupnom trošku zajma; odredbu o obvezi i uvjetima štednje ili pologa novca, ako je to pretpostavka za odobrenje zajma; godišnji kamatnjak za zajam i kamatnjak za sredstva pologa ako je polog pretpostavka za odobrenje zajma; odredbu o sredstvima osiguranja plaćanja; odredbu o pretpostavkama i postupku raskida ugovora o zajmu. Tada važeća odredba članka 173. Zakona o bankama ("Narodne novine" 84/02.) propisivala je obvezu informiranja potrošača od strane banaka, kao i ovdje tužene. Sukladno navedenom i temeljem važećih zakonskih propisa, nesporno je da je banka, ovdje tužena mogla mijenjati kamatnu stopu i ugovarati promjenjivu kamatnu stopu, ali je bila dužan postupati sukladno odredbama važećih propisa. Kamatna stopa se mijenja i mijenjala se isključivo u zakonskim okvirima i sukladno tržišnim kriterijima i elementima čije su oscilacije izvan nadzora tužene.

Odredbom članka 22. ZOO-a propisano je da je dopuštena odredba ugovora prema kojoj se vrijednost ugovorne obveze u valuti Republike Hrvatske izračunava na temelju tečaja valute Republike Hrvatske u odnosu prema stranoj valuti. Dakle, ugovaranje valutne klauzule nije nepošteno niti nezakonito. Sud EU u presudi broj C-81/19 (Presuda C-81/19) zauzeo je stajalište da članak 1. stavak 2. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (Direktiva 93/13) treba tumačiti na način da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, ali koja odražava pravilo koje se, u skladu s nacionalnim pravom, primjenjuje između ugovornih strana ako u tom pogledu nisu utvrđena nikakva drukčija rješenja, ne ulazi u područje primjene te direktive. Navedeno je Sud EU opravdao činjenicom da je načelno legitimno pretpostaviti da je nacionalni zakonodavac uspostavio ravnotežu između svih prava i obveza stranaka određenih ugovora te da je ta okolnost opravdanje za isključenje Direktive 93/13 u situacijama kada su u potrošačkim ugovorima ugovorene odredbe koje su odraz zakonskih odredbi. Sud EU istaknuo je da je odredbom članka 2. stavka 1. Direktive 93/13 propisano da ugovorne odredbe koje su odraz obaveznih zakonskih ili regulatornih odredaba i odredaba ili načela međunarodnih konvencija u kojima su države članice ili Zajednica stranke, posebno u području prijevoza, ne podliježu odredbama Direktive 93/13. Zaključak Suda EU je da su odredbe ugovora, a koje su odraz odredbi nacionalnog prava, bez obzira da li se radilo o odredbama kogentne ili dispozitivne naravi, isključene iz primjene Direktive 93/13 i da se stoga ne može ispitivati da li su nepoštene, a sve iz razloga što se može legitimno pretpostaviti da je zakonodavac uspostavio ravnotežu između svih prava i obveza stranaka određenih ugovora i da je ta presumpcija neoboriva. Odredba o valutnoj klauzuli unesena je u ugovor o kreditu temeljem odredbe članka 22. ZOO-a, stoga, primjenjujući stav Suda EU izražen u presudi C-81/19, odredba ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli je isključena iz primjene Direktive 93/13 jer se pretpostavlja da je zakonodavac

uspostavio ravnotežu između svih prava i obveza tužitelja i tužene. Sud EU je u odluci broj C-173/09 naveo da nacionalni sud mora zanemariti presude višeg suda ako smatra da, uzimajući u obzir tumačenje odredbi na pitanje koje je dao Sud EU, presude višeg nacionalnog suda nisu u skladu s pravom Europske unije.

U otplatnoj tablici, koja je izrađena sukladno Odluci Hrvatske narodne banke, sadržani su anuiteti izraženi isključivo u CHF, a kako ugovor o kreditu, tako i otplatna tablica ni u jednom svom dijelu ne navode iznos anuiteta u kunama kao obvezu tužitelja. Ugovorna odredba o valutnoj klauzuli ne uzrokuje, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Sukladno odredbi članka 1. ugovora o kreditu, banka, ovdje tužena, se obvezuje korisniku kredita, ovdje tužitelju, staviti na raspolaganje iznos u kunama koji odgovara protuvrijednosti od 21.536,55 CHF. Navedene odredbe su nedvojbeno jasne te unesene u ugovor o kreditu na uočljivim mjestima i bez dodatnih uvjeta predviđenih posebnim odredbama napisanim manjim slovima ugovora o kreditu. U odnosu na razumljivost značaja valutne klauzule i konkretno valutne klauzule u CHF, tužena ukazuje da je tužitelj poslovno sposobna osoba. Stoga je nelogično i neživotno da tužitelj nije znao za rizik. Također, donošenje odluke o kreditnom zaduženju predstavlja životno prilično značajnu obvezu, primarno novčanu te se takva odluka ne može donijeti bez opširnog prikupljanja daljnjih obavijesti kako kod banke, ovdje tužene, tako i iz ostalih sredstava informiranja o kreditnoj zaduženosti, valutama i ostalim stavkama bitnima za donošenje odluke o sklapanju ugovora o kreditu. Predmetne odredbe o valuti CHF jasno su koncipirane ugovorom o kreditu te je jasno i nesumnjivo izražena volja ugovornih strana. Također, prije sklapanja ugovora o kreditu tužitelj je od strane zaposlenika tužene mogao zatražiti sve dodatne informacije i pojašnjenja vezana za valutnu klauzulu i njen učinak na odnos ugovornih strana. Prije samog zaključenja ugovora o kreditu, tužitelj je s mogućim oscilacijama tečaja valute CHF bio upoznat i kroz priopćenja Hrvatske narodne banke. Naime, tužitelju nije moglo ostati nepoznato da Hrvatska narodna banka štiti tečaj domaće valute u odnosu na valutu EUR kako bi stabilizirala tečaj kada dođe do njegovih oscilacija, ali na taj način ne štiti tečaj kune u odnosu na valutu CHF. Takva općepoznata činjenica nije mogla ostati nepoznata tužitelju. Dapače, Hrvatska narodna banka je upozoravala javnost na moguće oscilacije u tečaju HRK prema tečaju CHF još 2006., pa je tužitelj imao saznanja o postojanju mogućnosti jačanja tečaja CHF u odnosu na HRK.

Nadalje, VTSRH je presudom PŽ-6632/17 obuhvatio samo jednu fazu predugovornog stadija u kojem je pojedina banka komunicirala sa svim potencijalnim potrošačima, odnosno fazu reklamiranja i oglašavanja. Obzirom je u konkretnom slučaju sporna odredba ugovora o kreditu tužitelju bila jasna, lako uočljiva i razumljiva, ocjena poštenosti odredaba o valutnoj klauzuli nije dopuštena.

Tužena ističe i da u vrijeme sklapanja osporavanih ugovornih odredaba nije postojao niti jedan zakonski i podzakonski propis koji bi od nje zahtijevao određeni način postupanja pri sklapanju ugovora s valutnom klauzulom, odnosno nisu postojali pravni okviri u kojima bi tužena morala djelovati na području informiranja potrošača prije i u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu. Sukladno stavu VSRH za ocjenu o jasnoći i razumljivosti valutne klauzule u CHF odlučno je jesu li na svjetskom ili domaćem tržištu postojale naznake koje su upućivale na postojanje okolnosti koje će izgledno i izvjesno utjecati na tečaj CHF prema kuni, odnosno je li tužena za takve okolnosti znala ili morala znati i je li ih uskratila tužitelju prilikom sklapanja ugovora. U postupku kolektivne zaštite utvrđeno je da takve okolnosti nisu postojale, da nije bilo nikakvih posebnih rizika ili naznaka na globalnom ili domaćem tržištu te da je tužena

korisnicima, time i tužitelju, dala sve potrebne informacije kojima je i sama raspolagala. Razumljivost sporne odredbe procjenjuje se u trenutku zaključenja kredita i podrazumijeva shvaćanje posljedica koje iz nje proizlaze, odnosno utjecaja koji bi na otplatu kredita prouzročio porast vrijednosti CHF ili smanjenje vrijednosti domaće valute i to u okviru informacija koje su bile poznate tuženoj i koje tužitelju nisu namjerno uskraćene. Osim toga, predmetni ugovor o kreditu je i solemniziran od strane javnog bilježnika.

Tužitelju je bilo razumljivo da isplatu i vraćanje kredita veže uz tečaj CHF i mogao je shvatiti ekonomske posljedice koje iz ugovaranja takve odredbe proizlaze, odnosno da će mu visina anuiteta ovisiti o kretanju tog tečaja. U trenutku zaključenja ugovora na tržištu nisu postojale naznake koje bi upućivale na postojanje okolnosti koje bi izgledno i izvjesno utjecati na tečaj CHF prema kuni, a tužena je tužitelju dala sve potrebne informacije kojima je i sama raspolagala. Tužitelj je mogao utjecati na spornu odredbu i otkloniti njenu primjenu ugovaranjem traženog iznosa u kunama ili npr. uz valutnu klauzulu u EUR, što je većina potrošača i činila. Tužitelj je imao mogućnost ugovoriti kredit uz drugu valutnu klauzulu ili bez nje te je dobio nižu kamatnu stopu nego da je ugovorio neku drugu valutu; naime, valutna klauzula nije ugovorena kao jednostrana klauzula da bi štitila tuženu u slučaju aprecijacije tečaja CHF, a da ne bi djelovala u korist tužitelja u slučaju devalvacije tečaja CHF. Tužena ne ostvaruje extra profit temeljem valutne klauzule u CHF, obzirom je i sama zadužena u predmetnoj valuti. Dakle, ostale banke i tužena nisu znali i nisu mogli znati i predvidjeti iznimno nagli i visoki rast vrijednosti valute CHF, stoga se takva vrsta neravnoteže ne može sanirati kroz propise o nepoštenim ugovornim odredbama, već kroz druge odgovarajuće i primjenjive institute, kao što su, primjerice, pravila o izmjenama ugovora zbog izvanrednih okolnosti. Slijedom svega navedenog, tužena predlaže sudu da odbije tužbu i tužbeni zahtjev kao neosnovan u cijelosti te da naloži tužitelju da joj nadoknadi troškove ovog parničnog postupka.

3. U dokaznom postupku, a radi utvrđenja činjeničnog stanja, ovaj sud je pročitao Ugovor o kreditu broj: 9011084341 od 15. ožujka 2006. (stranica 60-64 spisa), nalaz i mišljenje sudskog vještaka Dubravke Herceg od 20. veljače 2025. (stranica 65-72 spisa), iskaz tužitelja (stranica 62-63 spisa), iskaz sudskog vještaka (stranica 128-129 spisa), te izvršio uvid u drugu spisnu priležuću dokumentaciju.

4. Predmet spora je zahtjev tužitelja za utvrđenje ništetnim ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli vezanoj uz tečaj švicarskog franka kao i zahtjev tužitelja za povrat preplaćenog iznosa otplate kredita temeljem ništetne odredbe o valutnoj klauzuli, po Ugovoru o kreditu broj: 9011084341 od 15. ožujka 2006. sklopljenom s tuženom.

5. U postupku je utvrđeno i nije sporno:

- da su 15. ožujka 2006. tužitelj kao korisnik kredita i tužena kao kreditor zaključili Ugovor o kreditu broj: 9011084341 kojim je tužena stavila tužitelju na raspolaganje iznos u kunama koji odgovara protuvrijednosti od 26.262,90 CHF po srednjem tečaju za CHF tečajne liste banke važeće na dan korištenja kredita,
- da je kredit odobren za kupnju vozila,
- da je ugovoren rok otplate kredita 84 mjeseca,
- da će se kredit u iznosu 26.262,90 CHF i kamata otplaćivati u 84 jednakih mjesečnih anuiteta plativo u kunska protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste banke važeće na dan plaćanja (članak 6.2.),

- da prvi anuitet dospijeva na naplatu istekom mjesec dana od dana prijenosa kredita u otplatu,
- da anuiteti dospijevaju na naplatu uzastopno, zadnjeg dana u kalendarskom mjesecu počev od dana dospijeća prvog anuiteta,
- da je tužitelj cjelokupni kredit otplatio,
- da se tijekom otplate kredita mijenjao tečaj CHF u odnosu na kunu.

6. Nadalje je nesporno:

- da je donijeta pravomoćna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., u sporu po kolektivnoj tužbi Udruge potrošač koja je u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu potvrđena presudom Visokog Trgovačkog suda RH broj: PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. i presudom VSRH broj: Rev-249/14 od 9. travnja 2015.,

- da je donijeta pravomoćna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., u sporu po kolektivnoj tužbi Udruge potrošač koja je u odnosu na ugovorenu valutu CHF potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda RH broj: PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018., i presudom VSRH broj: Rev-2221/18 od 3. rujna 2019.,

- da je pravomoćnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., utvrđeno da je Privredna banka Zagreb d.d. u razdoblju od 1. studenoga 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju - ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora tužena kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 96/03.) u razdoblju od 1. lipnja 2004. do 6. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008., protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09. i 133/09.) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima, te

- da je ovdje tužena u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom tužene i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tužena kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, pa je time ovdje tužena postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 96/03.) u razdoblju od 10. rujna 2003. od 6. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. pa nadalje, protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti

potrošača („Narodne novine“ broj 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09. i 133/09.) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

7. Među strankama je sporno jesu li ništetne odredbe Ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi odnosno o valutnoj klauzuli vezanoj uz tečaj švicarskog franka te ima li tužitelj pravo na povrat preplaćenog iznosa otplate kredita temeljem ništetne odredbe o valutnoj klauzuli, te je s tim u vezi sporna i visina tužbenog zahtjeva. Spornim se ukazuje i je li nastupila zastara potraživanja.

8. Neosnovan je prigovor tužene da pravomoćna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-401/2012 od 4. srpnja 2013., kojom je utvrđena ništetnost i nepoštenost ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i o valutnoj klauzuli, ne obvezuje stranke u ovom postupku.

8.1. Naime, u smislu odredbe članka 118. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 41/14., 110/15. i 14/19. – dalje u tekstu ZZP/14) – koji je bio na snazi u vrijeme kada je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. postala pravomoćna - odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 106. stavka 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 106. stavka 1. ovoga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

8.2. Identično je bilo propisano i ranijim Zakonom o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09. i 133/09. - dalje u tekstu ZZP/07) – koji je bio na snazi u vrijeme podnošenja kolektivne tužbe – tj. člankom 138a. kojim je propisano da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 131. stavka 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 131. stavka 1. ovoga Zakona obvezuje sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

8.3. Također je i odredbom članka 502.c Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11. – pročišćeni tekst, 25/13., 89/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 70/19., 80/22., 155/23. i 146/23. – dalje u tekstu: ZPP), propisano da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. ovoga Zakona da su određenim postupanjem povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti, u kojem će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

8.4. Imajući u vidu smisao sudske zaštite kolektivnih interesa potrošača, ovaj sud smatra da pravna utvrđenja iz presude povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača valja primijeniti u svim parnicama koje potrošači individualno pokreću protiv trgovaca radi ostvarenja svojih prava koja su im povrijeđena na način kako je to utvrđeno u postupku za zaštitu kolektivnih interesa i prava, dakle ne samo u postupcima radi naknade štete, već i u svim parnicama u kojima se zahtjev za isplatu

temelji upravo na utvrđenju ništetnosti pojedine ugovorne odredbe, koju je ništetnost sud već utvrdio u postupku radi zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača. U suprotnom bi tumačenju takva deklaratorna presuda sama po sebi ostala bez konkretne svrhe tj. mogućnosti da na temelju iste individualni potrošač ostvari zaštitu svojih prava s obzirom da bi potrošač iste činjenice odnosno tvrdnje o ništetnosti ugovornih odredbi (tj. povredi njegovih interesa i prava) ponovno morao dokazivati u individualno pokrenutom postupku. Upravo na ovakav način tumačenja zakonskih odredbi upućuje i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015., kada obrazlaže aktivnu legitimaciju tužitelja u tom postupku za podnošenje tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, naglašavajući da zakonske odredbe nisu same sebi svrha, već se donose u svrhu uređenja određenog pravnog područja i pravnih odnosa koji u njemu nastaju, a u primjeni donesenih propisa one se trebaju tumačiti smisleno, polazeći od volje zakonodavca, ali uvijek imajući na umu svrhu kojoj su one namijenjene, kao i učinak koji se njihovom primjenom postiže. Na isti način ovdje citirane zakonske odredbe tumači i Visoki trgovački sud RH u obrazloženju svoje presude broj: PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. navodeći da se pojedini potrošači, u slučaju postojanja osuđujuće odluke, u postupku individualne pravne zaštite, radi naknade štete, izmjene ugovora ili slično, mogu pozvati na sadržaj odluke iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava.

8.5. Obzirom na nespornu činjenicu da je predmetnim ugovorom o kreditu između stranka, koji je sklopljen u razdoblju na koje se odnosi presuda Trgovačkog suda u Zagrebu iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava, i to odredbom kojom je ugovorena promjenjiva kamatna stopa odnosno odredbom kojom je ugovoren švicarski franak kao valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, te je i takve ugovorne odredbe citiranom pravomoćnom presudom Trgovački sud u Zagrebu utvrdio nepoštenim te stoga ništetnim, ovaj sud smatra kako je sukladno citiranim odredbama članka 138.a ZZP/07, članka 118. ZZP/14 i članka 502.c ZPP tim pravnim utvrđenjima vezan u ovom postupku.

8.6. Tužitelj je potrošač u smislu odredbe članka 3. ZZP/03, kojom je propisano da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Naime, iz Ugovora o kreditu, proizlazi da ga je sklopio tužitelj kao fizička osoba, da je namjena kredita kupnja vozila, što je iskazao i tužitelj, navevši pri tom da je kredit iskoristio za kupovinu vozila koje je služilo za osobne potrebe njega i njegove obitelji, te da automobil nije unio u obrt odnosno tvrtku, niti je u to vrijeme bio vlasnik obrta odnosno tvrtke. Tužena pak tijekom postupka nije dokazala da je ugovor sklopljen u okviru tužiteljeve poslovne aktivnosti ili poduzetničke djelatnosti. Dakle, tužitelj je potrošač u smislu citirane odredbe članka 3. ZZP-a/03, a tužena trgovac te se radi o potrošačkom ugovoru, pa se u konkretnom slučaju radi o sporu koji je obuhvaćen kolektivnom zaštitom.

8.7. U odnosu na prigovor tužene da odredba o valutnoj klauzuli sadržana u Ugovoru o kreditu ne može biti ništetna, jer da je valutna klauzula dio hrvatskog pravnog poretka, normirana člankom 22. Zakona o obveznim odnosima, ovaj sud ukazuje da odredbe ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu nisu utvrđene ništetnim jer da valutna klauzula ne bi bila dopuštena, već su utvrđene ništetnim iz razloga što ugovorne stranke nisu o istoj pojedinačno pregovarale. Nastavno na iznijeto, za presuđenje u ovoj pravnoj stvari nisu odlučni navodi tužene

iznijeti u odgovoru na tužbu i tijekom postupka, a kojima pojašnjava opravdanost ugovorene valutne klauzule.

9. Prema stajalištu Ustavnog suda Republike Hrvatske iz odluke broj U-III-4372/2021 od 30. lipnja 2022., u postupcima koje potrošač pokrene individualnom tužbom protiv banke, tužena ima pravo dokazivati da odredbe kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa i valuta u CHF nisu nepoštene jer su stranke o njima pojedinačno pregovarale.

9.1. Na okolnosti pojedinačnog pregovaranja saslušan je tužitelj koji je iskazao da je 2006. godine digao kredit u PBZ Osijek za kupnju automobila. da su imali kredite u CHF, eurima i kunama, time da je rata kredita u CHF iznosila 1.500,00 kn, u eurima 1.700,00 kn, a u kunama 1.900,00 kn. Rekli su mu da ljudi dižu kredite u CHF jer je kod tih kredita rata najmanja. Stoga je i on uzeo kredit u CHF. Nije mu od strane banke posebno pojašnjeno što znači promjenjiva kamatna stopa, odnosno tečaja, niti da može doći u promjeni visine kamatne stope, odnosno tečaja. Nije mu rečeno niti od kojih elemenata se sastoji odnosno koji utječu na promjenu kamatne stope i tečaja. Ugovor o kreditu je sačinila banka i on nije mogao utjecati niti na i jedan element ugovora. Ugovor o kreditu je pročitao i ono što je njemu bilo bitno jest da je rata kredita bila takova da je može otplaćivati, ostalo baš i nije razumio, po struci je inženjer građevine. Rata mi je u početku iznosila 1.500,00 kn, da bi narasla na 2.200,00-2.300,00 kn. Da je znao da će doći do takovog povećanja rate kredita, ne bi ga podigao jer ne bi mogao plaćati tako visoke rate. Nakon što je rata kredita počela rasti nije se obratio banci već je nastavio i dalje plaćati, napominje da je kredit prijevremeno otplatio. On je kredit otplaćivao i to na način da je svaki mjesec odlazio u banku i plaćao ratu kredita.

Na pitanje punom. tužitelja odgovorio je da je kredit otplatio koliko se sjeća 2010. ili 2011. godine.

9.2. Prema stavu ovoga suda, tužena, na kojoj leži teret dokaza o obaviještenosti tužitelja odnosno da je prilikom pregovaranja s tužiteljem o sklapanju Ugovora o kreditu tužitelja informirala o mogućoj promjeni kamatne stope odnosno o rizicima tečaja švicarskog franka, tu okolnost nije ničim dokazala. Cijeneći iskaz tužitelja ovaj sud utvrđuje da isti nije mogao utjecati na elemente ugovora o kreditu, da nije mogao pregovarati o uvjetima, kao i da mu nije pojašnjeno da može doći do promjene kamatne stope niti koji elementi utječu na promjenu kamatne stope odnosno nije mu rečeno da može doći do promjene tečaja CHF. Također tužitelju nije pojašnjeno da može doći do porasta tečaja CHF u odnos na kunu u omjeru u kojem je tijekom otplate kredita došlo, jer da jest, tada predmetni kredit ne bi sklopio jer ne bi mogao otplaćivati ratu kredita. Stoga ovaj sud utvrđuje da tužena prilikom sklapanja konkretnog Ugovora o kreditu tužitelja nije obavijestila o mogućoj promjeni kamatne stope i rizicima fluktuacije tečaja, niti o elementima koji utječu na promjenu tečaja CHF u odnosu na kunu.

10. Nadalje, valjalo je utvrditi ima li tužitelj pravni interes za utvrđenjem nišetne ugovorne odredbe u dijelu u kojem je ugovorena jednostrano promjenjiva kamatna stopa.

10.1. Odredbom članka 187. stavka 1. i 2. ZPP-a propisano je da tužitelj može u tužbi tražiti da sud samo utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili

pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave. Takva se tužba može podići kad je to posebnim propisima predviđeno, kad tužitelj ima pravni interes da sud utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa ili kad tužitelj ima kakav drugi pravni interes za podizanje takve tužbe. Nadalje, ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog trenutka sklapanja pravnog posla pri čemu ništetan ugovor ne postaje valjan ni kad uzrok ništetnosti naknadno nestane (članak 326. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22, 156/22. i 155/23. - dalje u tekstu: ZOO), osim u izuzetnim uvjetima koje propisuje članak 326. stavak 2. ZOO-a, a koji u predmetnom slučaju nisu ispunjeni (da je zabrana manjeg značaja i da je ugovor u cijelosti ispunjen). Tužitelj stoga ima pravni interes i može tražiti utvrđenje ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi kako bi na temelju toga eventualno ostvarila prava za koja smatra da joj pripadaju. Pri tome, suprotno stavu tužene, postavljanje kondemnatornog tužbenog zahtjeva nije uvjet za deklaratorni tužbeni zahtjev.

10.2. Obzirom na iznijeto ovaj sud je zahtjev tužitelja za utvrđenjem ništetnosti Ugovora o kreditu od 15. ožujka 2006. u dijelu kojim je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, ocijenio u cijelosti osnovanim.

11. Obzirom na iznijeto, ovaj sud je zahtjev tužitelja za utvrđenjem ništetnosti odredbi Ugovora o kreditu od 15. ožujka 2006. u kojima se ugovorena promjenjiva kamatna stopa i kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak, usvojio i odlučio kao u točki I. izreke presude.

12. Nije osnovan niti navod tužene kako sud ne može utvrditi ništetnom odredbe ugovora koji je u cijelosti izvršen. Naime, okolnost da je predmetni ugovor o kreditu ispunjen otplatom ugovorenog iznosa nije od utjecaja na postojanje pravnog interesa tužitelja za isticanje ništetnosti jer se prema odredbi članka 328. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21. - dalje: ZOO) važećoj u vrijeme njegova sklapanja, pravo na isticanje ništetnosti ne gasi. Smisao odredbe je efikasna pravna zaštita savjesne ugovorne strane koja je u izvršavanju ništetnog ugovora kao pravnog posla protivnog odredbama pravnog poretka ili morala, drugoj ugovornoj strani nešto dala. Zaštita se u takvom slučaju ostvaruje kondemnatornim zahtjevom koji ima za cilj uspostavu pravne i činjenične situacije za stranu koja je izvršila obvezu kao da ništavog ugovora (ili pojedine njegove odredbe) nije bilo, u ovom slučaju isplatom novčanog iznosa.

13. Na okolnost utvrđenja visine zahtjeva provedeno je financijsko – knjigovodstveno vještačenje po sudskom vještaku Dubravki Herceg iz Osijeka, a zadatak vještaka je bio utvrditi razliku između iznosa koji je tužitelj tuženoj uplatio obzirom na promjenjivi tečaj Švicarskog franka i iznosa koji bi tužitelj tuženoj uplatio u odnosu na tečaj na dan isplate kredita (prema prvom otplatnom planu), izraženo u kunama i eurima, po mjesecima i ukupno.

13.1. Iz nalaza vještaka od 11. ožujka 2026. proizlazi:

- da ukupna preplata obveze po kreditu zbog povećanja tečaja CHF iznosi 2.586,04 eura,
- da negativna razlika iznosi -217,13 eura,

- da kad se u izračun uzmu u obzir i anuiteti plaćeni po tečaju nižem od onog na dan isplate kredita, tj. izvrši prijeboj negativnih tečajnih razlika sa preplatom tečajne razlike, preplata zbog povećanja Švicarskog franka iznosi 2.368,91 eur.

14. Tužitelj je u podnesku od 18. svibnja 2026. konačno postavio tužbeni zahtjev time da u točki II. na ime preplate kredita po osnovi tečajne razlike, potražuje ukupan iznos od 2.586,04 eura na ime preplaćenog tečaja prema izračunu sudskog vještaka.

14.1. Iz iskaza sudskog vještaka proizlazi da u cijelosti ostaje kod danog nalaza i mišljenja od 11. ožujka 2026. koji je napravljen na temelju dokumentacije iz spisa odnosno dostavljene dokumentacije od strane banke. Izračun od 10. srpnja 2026. izrađen je prema pretpostavljenoj visini kamatne stope koji su važili za kredite u tom razdoblju. Naime tuženik nije dostavio podatke o tijeku promjena kamatnih stopa u razdoblju otplate kredita kao ni stvarno realizirani otplatni plan pa je sukladno potpuno neargumentiranom prigovoru tuženika pokušala izraditi razliku preplate po tečaju uzevši u obzir i promjenu kamatnih stopa. Navodi da je točan izračun prema nalazu od 11. ožujka 2026. jer je isti sukladan postojećoj dokumentaciji pribavljenoj od strane tuženika, dok je izračun od 10. srpnja 2026. napravljen prema pretpostavljenoj promjeni kamatnih stopa.

14.2. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz vještaka od 11. ožujka 2026. ocjenjujući ga stručnim i objektivnim, jasnim i preciznim, te je nalaz i mišljenje izradio sukladno zadatku suda, time da stranke nisu imale primjedbi na matematički izračun sudskog vještaka, a prigovor tužene da je vještački nalaz u cijelosti zasnovan na pogrešnoj premisi da je između stranaka ugovoren fiksni tečaj, svodi se na prigovore pravne ocjene spora o kojima vještak ne odlučuje. Naime, vještak je nalaz i mišljenja dao u skladu i u okviru zadatka koji mu je postavio sud i prema pravnoj ocjeni koju je dao ovaj sud.

14.3. U odnosu na navod tužene da je sud dužan u obzir uzeti i iznose, odnosno razdoblja kad je tužitelj plaćao manje anuitete kada je tečaj CHF bio niži od tečaja po kojem je kredit otplaćen, ovaj sud navodi da nije ovlašten niti dužan umanjivati potraživanje tužitelja s negativnim tečajnim razlikama nastalim u razdoblju kada je tečaj CHF bio niži od tečaja CHF na dan isplate. Naime odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev-549/2023-4 od 18. prosinca 2023., je prošireno vijeće toga suda izrazilo stav da u situacijama kao što je predmetna (kada se zahtjeva djelomično utvrđenje ništetnim odredbi ugovora) sud nije ovlašten niti dužan umanjivati potraživanje tužitelja s negativnim tečajnim razlikama nastalim u razdoblju kada je tečaj CHF bio niži od tečaja CHF na dan isplate, osim ukoliko u tom pravcu nije istaknut prigovor radi prebijanja ili materijalno pravni prigovor prijeboja ili protutužbeni zahtjev, a što je u predmetnom slučaju izostalo.

15. Nije osnovan prigovor zastare istaknut po tuženoj. Prema obvezujućem pravnom shvaćanju VSRH sa sjednice Građanskog odjela br. Su-IV-33/2022-2 od 31. siječnja 2022., a vezano uz shvaćanje Su-IV-47/2020 od 30. siječnja 2020. zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavka 1. ZOO-a kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora, a ako je ništetnost ustanovljena, kao u ovom

slučaju, već u postupku kolektivne zaštite potrošača, tada zastarni rok, sukladno tekstu oba pravna shvaćanja, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača, neovisno od (naknadnog) utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite.

15.1. Presudom Visokog trgovačkog suda RH poslovni broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. pravomoćno je utvrđena ništetnom odredba ugovora o valutnoj klauzuli, pa zastarni rok za isplatu novčanog iznosa s tog osnova počinje teći 14. lipnja 2018., a nastupa 14. lipnja 2023. Kako je tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena 13. lipnja 2023., ista je podnesena unutar općeg zastarnog roka od pet godina iz odredbe članka 225. ZOO-a za isplatu novčanog iznosa s osnova valutne klauzule. Obzirom na iznijeto nije osnovan prigovor zastare tužene.

16. Prema odredbi članka 323. stavak 1. ZOO u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protiv vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Zahtjev za vraćanje primljenog po osnovi ništetne ugovorne odredbe pravno se smatra zahtjevom za vraćanje stečenog bez osnove iz članka 1111. ZOO. Sudsko utvrđenje ništetnosti odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da takve odredbe nije bilo. Utvrđenjem ugovorne odredbe ništetnom potrošač stječe subjektivno pravo na restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba ništetna. Odredbom članka 1115. ZOO je propisano da kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Tužena je nepoštena od dana stjecanja svakog obroka jer to proizlazi iz isprava i izvedenih dokaza koji se nalaze u sudskom spisu, pa je osnovano potraživanje kamate tužitelja počev od uplate svakog pojedinog mjesečnog anuiteta pa do isplate.

16.1. Visina stope zatezne kamate za razdoblje do 31. srpnja 2015. određena je sukladno odredbi članka 29. stavka 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05., 41/08., 125/11.) od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. sukladno odredbi članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 78/15.), od 1. siječnja 2023. pa do 29. prosinca 2023. sukladno odredbi članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 114/22.) i Uredbe o izmjeni zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 156/22.), a od 30. prosinca 2023. do isplate stopa kamate je dosuđena u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 155/23.).

17. Tužitelj je nakon provedenog financijsko – knjigovodstvenog vještačenja po osnovi povrata preplaćenih iznosa otplate kredita temeljem ništetne odredbe o valutnoj klauzuli potraživao iznos od 2.586,04 eura, time da je u tužbi potraživao iznos od 1.500,00 eura. Na taj način je u skladu sa odredbom članka 191. stavka 1.

ZPP-a tužitelj izvršio preinaku tužbe povećanjem postojećeg zahtjeva, a kojoj preinaci se tužena usprotivila, a koja preinaka (neprava) je dopuštena sukladno obvezujućem pravnom shvaćanju VSRH zauzetog na sjednici Građanskog odjela br. Su-IV-123/2024-5 od 27. svibnja 2024.

18. Odluka suda o troškovima postupka temelji se na odredbi članka 154. stavka 5. ZPP-a i članka 155. ZPP-a, te su tužitelju priznati i dosuđeni troškovi sukladno Tarifi o naknadama i nagradama za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 138/23. – dalje u tekstu: Tarifa). Tužitelju je priznat trošak zastupanja po punomoćniku-odvjetniku, i to za:

- sastav tužbe u iznosu 200,00 eura (Tbr. 7. točka 1. Tarife)
- zastupanje na ročištu 5. studenoga 2025. u iznosu 200,00 eura (Tbr. 9. točka 1. Tarife),
- zastupanje na ročištu 5. veljače 2025. u iznosu 200,00 eura (Tbr. 9. točka 1. Tarife),
- sastav podneska od 21. svibnja 2025. u iznosu 200,00 eura (Tbr. 8. točka 1. Tarife),
- sastav podneska od 23. srpnja 2025. u iznosu 200,00 eura (Tbr. 8. točka 1. Tarife),
- sastav podneska od 18. svibnja 2026. u iznosu 200,00 eura (Tbr. 8. točka 1. Tarife),
- zastupanje na ročištu 2. rujna 2026. u iznosu 200,00 eura (Tbr. 9. točka 1. Tarife),
- zastupanje na ročištu za objavu 25. travnja 2025. u iznosu 100,00 eura (Tbr. 9. točka 3. Tarife),

ukupno 1.500,00 eura, što uvećano za pripadajući iznos PDV-a daje iznos od 1.1.875 eura. Tužitelju je dosuđen trošak predujma za vještačenje u iznosu 265,45 eura. Dakle, tužitelju je dosuđen ukupan trošak u iznosu 2.140,45 eura na koji mu je dosuđena pripadajuća zakonska zatezna kamata počevši od presuđenja pa do isplate.

18.1. Tužitelju nije priznat trošak sastava podneska od 22. studenoga 2024., budući istim tužitelj obavještava sud da je platio predujam za vještačenje. Nije mu priznat trošak sastava podneska od 2. studenoga 2024., jer isti nije bio nužan za vođenje ovoga postupka, istim tužitelj obavještava sud da u spis dostavlja Ugovor o kreditu, a koji je bio dužan dostaviti već uz tužbu. Nije mu priznat trošak sudske pristojbe za tužbu jer isti nije niti imao, pristojbu nije platio. U smislu odredbe članka 11. stavak 1. točke 20. Zakona o sudskim pristojbama ("Narodne novine" broj 118/18., 51/23.) od plaćanja sudske pristojbe su oslobođeni tužitelji u postupcima pokrenutim na temelju pravomoćne sudske presude za zaštitu kolektivnih interesa, pa tužitelju nije priznat trošak sudske pristojbe za presudu.

19. Slijedom iznijetog odlučeno je kao u izreci.

U Osijeku 11. rujna 2026.

Sutkinja: Ljiljana Jakša

Uputa o pravnom lijeku: Protiv ove presude nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave prijepisa presude koji se stranci koja je pristupila na ročište za objavu presude uručuje i time se dostava smatra izvršenom (članak 335. stavak 8. ZPP).

Za stranku koja nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onog dana kada je održano ročište za objavu presude (članak 335 stavak 9. ZPP). Ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradi.

U slučaju iz članka 335. stavka 9. ZPP sud će istaknuti presudu na internetskoj stranici e-oglasna ploča sudova gdje presuda mora biti istaknuta 8 dana, računajući od dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje sud će presudu dostaviti prema odredbama ZPP o dostavi pismena te joj rok za izjavljivanje žalbe teče od dana dostave presude (članak 335. stavak 11. ZPP).

O žalbi odlučuje županijski sud.

Dostavljeno:

1. Vedran Pajić, odvjetnik u Osijeku
2. Petra Vataavuk, odvjetnica u Zagrebu.

Broj zapisa: **9-3088d-012e7**

Kontrolni broj: **0dad4-cac69-79dc2**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Osijeku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.